

No es pot improvisar

Aquests dies, s'ha utilitzat la metàfora de l'existència d'un tren que passa i al qual cal pujar per definir l'oferta de compra de la col·lecció Santos Torroella per part de l'Ajuntament de Girona. Està molt bé pujar al tren, però, abans, cal saber el trajecte que seguirà i el seu cost. És innegable que la col·lecció Santos Torroella té un clar valor artístic i que el llegat del seu arxiu pot ser molt important per a la recerca, tant en el món de l'art, com de la literatura. Però no podem adquirir aquest fons sense saber quin ha de ser el full de ruta que l'Ajuntament de Girona pensa seguir en l'àmbit cultural, ni com assumeix el seu cost, ni com l'adquisició del fons pot afectar el futur d'altres espais culturals. La compra del fons Santos Torroella no és només una operació d'adquisició d'una col·lecció valuosa, sinó que implica la transformació d'un espai per exhibir-la. L'alcalde Carles Puigdemont té molt clar que el fons ha d'anar a la casa Pastors i que la seva situació estratègica, al peu de les escales de la catedral, pot ser un important atractiu turístic per a la ciutat. Més enllà d'aquesta afirmació, però, no està definit el projecte sobre l'ús que es vol fer de la casa Pastors, ni sobre el preu que pot implicar la rehabilitació del centre, ni sobre l'impacte que aquest cost pot tenir en els pressupostos de la ciutat. Tampoc s'ha definit quina despesa implicarà la gestió i la promoció de patrimoni que es vol adquirir.

Si no hi ha un projecte clar per a la casa Pastors és perquè no hi ha un projecte per a l'art contemporani a la ciutat, ni existeix cap estratègia cultural que marqui les línies d'actuació de futur. No sabem si l'adquisició de la col·lecció Santos Torroella és només una actuació puntual per reforçar l'oferta turística de la ciutat o si forma part d'una estratègia més global juntament amb la creació d'un futur museu que estarà vinculat a un centre de creació artística. L'objectiu de reforçar l'oferta turística de la ciutat amb un llegat que permeti dur a terme una política d'exposicions temporals de prestigi pot ser interessant, però per fer-ho cal realitzar una inversió que projecti el futur centre com a espai de referència. Tampoc hi ha un estudi clar de l'impacte turístic de la col·lecció, ni una estratègia que permeti situar-la en relació amb altres patrimonis que té la ciutat. Durant anys, Girona ha fet una certa aposta per l'exclusivitat de determinats centres, ja sigui mitjançant la dinamització cultural del call, l'adquisició del fons Tomàs Mallol que ha configurat el Museu del Cinema o la remodelació de la casa Masó com a punt de referència del llegat noucentista. No queda massa clar si la irrupció d'una oferta cultural com el fons Santos Torroella frenarà les possibilitats de promoció i projecció de tots aquests altres espais, que han vist com la crisi minvava els seus pressupostos de gestió i, amb ells, la seva ambició. Tampoc sabem si l'existència d'una despesa tan elevada afectarà negativament la resta d'ofertes culturals de la ciutat. Què és més productiu: consolidar i donar més projecció als equipaments culturals que disposem o crear una nova proposta? Ha de ser únicament l'Ajuntament que assumeixi la nova despesa o no seria més productiu buscar socis públics i privats que apostin per la col·lecció? Penso que el problema no radica a definir si ens agrada el fons Santos Torroella, sinó a poder trobar la resposta a un seguit de dubtes raonables que ens ajudin a definir millor el futur cultural de la ciutat.

Darrere tots els debats hi ha una qüestió de fons. Els agents culturals van elaborar un pla estratègic de cultura, que l'alcalde Puigdemont ha ignorat, malgrat els precs continuats de l'oposició. Mentre l'Ajuntament no para d'afirmar que està duent a terme una política de participació amb múltiples sectors de la ciutat, el sector de la cultura ha estat desatès. No hi ha pla estratègic i el Consell de les Arts, que ha d'actuar com a òrgan consultiu, ha quedat minimitzat. No s'han plantejat mai les línies mestres de la política cultural, ni s'ha buscat una clara empatia amb els diversos agents culturals. La primera acció del nou equip de govern va ser frenar el projecte de creació d'un centre d'art contemporani a Girona. Ara, es proposa la creació d'una alternativa sense especificar com ha de ser. Per molt que el pas del tren Santos Torroella sigui una oportunitat per a la ciutat, no podem pujar-hi precipitadament; cal pensar-ho bé i definir cap on es vol anar. No es pot convertir la política en un joc permanent d'improvisacions.

Publicat a:

-El Punt Avui. Comarques Gironines 16-09-2013 Pàgina 15

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/677181-no-es-pot-improvisar.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=portada&utm_source=rss&utm_medium=portada&utm_campaign=rss